

Poutní místo Koryčany

Koryčany dnes sice nepatří k vyhlášeným cílům moravských věřících, přesto mají již po čtyři století své pevné místo mezi mariánskými poutními místy na jihovýchodní Moravě. Zbožná úcta se zde upíná ke gotické soše Panny Marie, umístěné na hlavním oltáři farního kostela sv. Vavřince.

„Já jsem přišel na svět jako světlo, aby nikdo, kdo ve mne věří, nezůstal ve tmě.“

Jan 12,46

Gotická socha Panny Marie

Z vzácného limbového dřeva vyřezaná, 185 cm vysoká plastika pochází z konce 14. století, kdy byla snad v Tyrolsku pořízena pro románský chrám v Novém Městě nad Váhom na Slovensku. Později byla přenesena na hrad Beckov, kde se však dočkala neúcty ze strany nových majitelů panství. Do Koryčan se dostala v 90. letech 16. století. Rod Horeckých z Horky se významně zasloužil o rozvoj kultu koryčanské Panny Marie.

Díky Františkovi Horeckému z Horky jsme podrobně informováni o pestrých osudech sochy. Na jeho popud sepsal novoměstský probošt Lukáš Györgyövícs zprávu o osudech a zázracích sochy Panny Marie před jejím přenesením do Koryčan. K ní pak byla připojena další svědectví. Jejich smyslem bylo prokázat zázračnou moc sochy Panny Marie, mj. také ve vztahu k léčebnému pramenu na koryčanském katastru, kterému se začalo říkat "Svatá studýnka". Bezprostředním podnětem pro jejich sepsání mohlo být i vrácení sochy na hlavní oltář koryčanského chrámu v roce 1664 z hradu Cimburka, kam byla přenesena kvůli tureckému nebezpečí.

Záslouhou neznámé osoby, snad koryčanského faráře, kterým byl tehdy vzdělaný Antonín Bochinek, vyšel v Brně v tiskárně dědiců Svobodových, český překlad uvedeného souboru svědectví, doplněný modlitbami, pod názvem „Krátká zpráva“, který obsahuje údaje nejen o osudech Panny Marie, ale také řadu cenných, údajů o městečku a jeho vrchnosti v 1. polovině 17. století.

Více informací najdete na webu:

www.farnostkorycany.cz/historie/goticka-socha-panny-marie-v-korycanech

Koryčanská pouť

Koryčanská pouť je známá především blízkému okolí nejen různými pouťovými atrakcemi, ale i slavením a uctíváním Panny Marie koryčanské, kdy k ní přicházejí procesí z okolních vesnic, aby se jí poklonili, poděkovali a poprosili o její ochranu.

Jako malá jsem o koryčanské Panně Marii slyšávala od své babičky. Vyprávěla o tom, jak ji, ještě jako malé děcko její maminka přinesla k zázračné sošce, zasvětila ji Panně Marii a prosila za uzdravení, protože malá Mařenka skoro neviděla. Stařenka musela jít pěšky, s děckem v náručí polními cestami asi deset kilometrů tam a deset zpátky, to ji prý už kus cesty nějaký dobrý soused svezl na voze. Neotálela, neboť doma měla ještě dvě malé děti a hospodářství.

Moje babička se celý svůj život k Panně Marii modlila, děkovala a prosila za zdraví svoje i celé rodiny. Téměř v osmdesáti letech se podrobila operaci šedého zákalu a až do smrti brýle moc nepoužívala. Zemřela v pozeňnaném věku devadesáti sedmi letech.

V kostele sv. Vavřince se každý rok zastavují i pěší poutníci putující na Velehrad, často s nimi

bývám i já. Jednou jsem stála blízko poutníků z Vysočiny, když si zrovna povídali o krásném Betlémě, který tady mají. Otočili se ke mně a čekali, že jim alespoň přisvědčím, ale já jsem o něm nic nevěděla.

Koryčanský betlém

Hned následující Vánoce jsme se do Koryčan vypravili a s úžasem jsme sledovali asi padesát dřevěných, barevných, pohyblivých se figurek v nádherné scénérii. Podle dochovaných zpráv jsou původní figurky z Tyrolska asi z roku 1800, v pozdější době byly postupně doplňovány.

V roce 1948 byl panem Vlastimilem Sklenářem, varhaníkem v Koryčanech pořízen tzv. Adventní betlém, který se instaluje před 1. adventní nedělí. Ježíšek stojí na nejvyšším stupni žebříku a každý den sestoupí o příčku dolů, takže na Štědrý den sestoupí na zem. V pozadí je kulisa znázorňující krajinu v okolí Nazareta, kterou namaloval ji R. Hudeček v roce 1857.

Více informací na webu: www.farnostkorycany.cz/historie/korycansky-betlem

Symboly Vánoc

Tradičním symbolem českých Vánoc je **vánočka**. Správně se plete z devíti copů. Spodní čtyři symbolizují čtyři živly, tedy oheň (slunce), vodu, zemi a vzduch. Prostřední tři coky představují rozum, cit a vůli člověka. Vrchní dva copánky se upínají k tomu, co vede člověka nejvýše, tedy k vědění a lásce.

Dalším typickým symbolem českých Vánoc je **jablko**, ze kterého se věštila budoucnost. Všichni známe pověru o tom, že objevíme-li v rozkrojeném jablku o Štědrém dni hvězdu, povede se nám dobře a budeme šťastní a zdraví po celý následující rok. Hvězda je totiž po staletí chápána jako mocná síla, která dokáže ovlivňovat osudy lidí. Betlémská hvězda, jako vánoční a křesťanský symbol, zase ukazovala cestu k narozenému Ježíškovi.

Zvyk zavěšovat **jmelí** se do České republiky dostal z Anglie. Větvička se zavěšuje tak, abychom pod ní mohli projít a políbit se. Nejčastěji se zavěšuje na lustr nebo nad dveře. Páru, který se pod jmelím políbí, přinese lásku.

Vánoční stromky měly ochrannou funkci. Jedna z prvních zpráv o ozdobeném osvětleném stromku v místnosti je v brémské kronice z roku 1570. Nejdříve se nacházely v cechovních a řemeslnických domech. Stromek se také někdy zavěšoval nad štědrovečerní stůl, ovšem špičkou dolů. Dle dobových zpráv byl ověšený sladkostmi, ovocem a papírovými ozdobami.

Do našich končin se tento zvyk dostal až v 19. století. První stromek ozdobil v roce 1812 pro své přátele režisér Stavovského divadla Jan Karl Liebich (1773–1816). Druhým průkopníkem pak byl pražský právník Josef Alexander Helfert (1820–1910), který k nazdobenému stromku zval spolužáky svých dětí a děti z okolí.

Ze zdobení se stal nový trend a zámožnější rodiny si ho rychle oblíbily. Vesničané v té době zůstávali věrní zdobení větví a někteří z nich stromky přijali až po první světové válce.

Betlém, jako připomínka narození Pána Ježíše nemohl chybět v žádné domácnosti. Postavy Marie, Josefa a Ježíška v jesličkách jsou základem a středem všeho dění. Svatá rodina bývá doplněna figurkami volka a oslíka, kteří miminko zahřívají svým dechem, ovčáky s ovečkami, neboť ti údajně jako první spatřili hvězdu nad Betlémem. Také muzikanty, kteří přišli Ježíška přivítat a potěšit hudbou a dalšími postavkami přinášejícími různé dárky. A postavami Třech Králů se vzácnými dary.

Lidé si Betlémy vyráběli z různých materiálů, různě velké a posazené do různých scénérií, které jim byly blízké. V době vánoční se navštěvovali a obdivovali si navzájem svá díla. Největší Betlém v České republice můžete navštívit v Třebechovicích

pod Orebem, kde se také mimo jiné dozvíte i to, že se Betlémy dělí na vánoční, tříkrálové a hromniční. V domácnostech jsou nejčastěji vystavované tříkrálové, od vánočních se liší právě postavami Třech králů. Hromniční je pak málo známý, vyjadřuje příběh, kdy Marie s Josefem přinášejí jako obětní dar dvě hrdličky a Simeon drží Ježíška v náruči. Můžete se setkat i s betlémem adventním nebo velikonočním, název je tu však synonymum.

Vánoční znovuzrození jednoho manželství

Byli jsme mladí manželé a o těch Vánocích jsme měli před rozvodem. Už jsme měli vyplněné formuláře. Ale vlastně – vlastně jsme se měli pořad rádi. Já jsem měl „svou hrdost“, manželka měla „svou hrdost“, a nemohli jsme se odhodlat k tomu, abychom jeden řekl druhému, že rozvádět se nemá smysl. Člověk tolikrát myslí, že je hrdý, a zatím je jenom ješitný.

Žili jsme v jednom bytě – Ale nežili jsme spolu. Žili jsme vedle sebe. Kolik lidí žije v jednom bytě, a přitom žijí jenom vedle sebe, a ne spolu. Kvůli dětem jsme sice vyzdobili vánoční stromek, ale já ani manželka jsme se na tyhle Vánoce netěšili, poprvé v životě. Dětem jsme Vánoce kazit nechťeli. A tak jsme jim i pomáhali stavět betlém – rovnali jsme figurky starého betléma a děti se nám svýma maličkýma rukama pletly do práce.

A náhle manželka ukázala Jezulátko. Pohlédla na mě. Ten pohled nikdy nezapomenu, ten pohled svítil odhodláním, zmatkem i láskou.

„Hele,“ řekla.

„Co?“

„Hele, dnes se narodí Ježíšek...“ Mičela. „Co kdybychom se dnes narodili znovu i my dva?“

Pohlédl jsem na ni. Naše hlavy byly tak blízko, jedna vedle druhé. Sklonil jsem se k ní a políbil jsem ji. Děti si všimly našeho polibku a hned k nám popolezly a smály se, museli jsme je oba políbit také. Pak manželka vzlykla a položila Jezulátko do jesliček.

Andělská vteřina? Vy sbíráte andělské vteřiny, že? Píšete o nich? Tak tohle byla andělská vteřina. Tohle byla naše andělská vteřina, při které se rozhodlo o zbytku našeho života i o životech našich dětí. Často na ni vzpomínám. A vzpomínáme na ni s manželkou každý rok, když stavíme betlém. Už ho stavíme s vnoučaty. A uvědomujeme si, jak smutně by asi vypadaly naše životy i životy našich dětí, kdyby se tehdy nenarodil Ježíšek v našem betlémě... Kdybychom se s manželkou na sebe tehdy nepodívali. Kdyby v sobě nenalezla dostatek odvahy, aby mi řekla to svoje rozhodující „hele“.

Někdy stačí trochu odvahy. Jen trochu odvahy. A zachrání se šťastný život tolika lidem.

z knihy Ježíšek pro mě

Svatomartinský průvod

Dne 10. listopadu 2024, v předvečer svátku svatého Martina, se v Brankovicích uskutečnil lampionový světelný průvod na počest tohoto oblíbeného světce. Po krátké promluvě o světle v nás, které reprezentují naše dobré skutky, si účastníci se svíčkami zapálili své svíčky od svatomartinského ohně. Potom jsme se společně vydali v průvodu roznést světlo do naší obce. Během průvodu měl u dětských účastníků největší úspěch důležitý úkol – najít kusy červeného pláště svatého Martina, o který se rozdělil s žebřákem. Po návratu jsme šli do kostela, kde nám otec Miroslav ještě pověděl legendu o svatém Martinovi, popsal jeho atributy a děti dostaly drobnou odměnu za nalezení všech kusů pláště. Následovalo drobné občerstvení, které jsme si společně vychutnali venku u hořícího ohně. Nechyběly horké nápoje pro děti a dospělé, svatomartinské rohlíčky nebo perníčkové podkovy. Všem účastníkům děkujeme za vytvoření příjemné atmosféry a těšíme se, že se příští rok opět v takto hojném počtu sejdem.

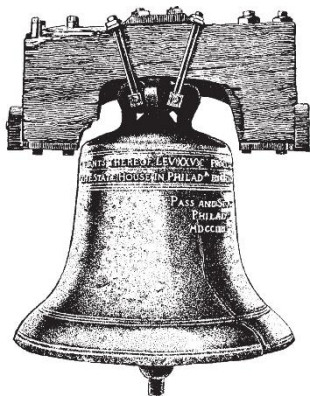
kv

Zvony

Akustický zvuk zvonu je jeden z nejsilnějších a nejdále se šířící v prostoru, a to je také důvod jeho umístění ve věžích, aby bylo zvonění slyšitelné do velké vzdálenosti. Využití tohoto samozvučného bicího nástroje k duchovním účelům bylo následné.

Nejstarší zvony světa se vyráběly ve 3. tisíciletí př. n. l. v Mezopotámii a modlitební zvonky jsou doloženy také ve starověké Palestině, Číně a Egyptě, později také ve Starověkém Řecku, kde se jimi svolával lid k obětem, ve Starověkém Římě se pak zvonilo i s účelem ryze světským, např. při otevření lázní, shromážděních lidu apod.

První odlévané zvony pořizovali křesťanští mniši od 5. století. V té době byly zvony užívány především v kláštorech. Do kostelů a měst se rozšiřovaly od 10. století. Od 12. století začaly zvony získávat svůj charakteristický zvonovitý tvar, od 16. století už mají dnešní podobu včetně tvaru čepce, koruny a systému zavěšení.

Výroba zvonů je i v dnešní době velmi náročná a pracná. Zvony odlévají mistři zvonáři většinou ze zvonoviny – zvonového bronzu, což je slitina 78 % mědi a 22 % cínu, bez jakýchkoli dalších příměsí.

Zvon jako hudební nástroj je jedním z nejsložitějších idiofonů. Vydává asi 70–100 tónů, přičemž čím je zvon větší, tím více tónů je slyšet. Když je příliš mnoho zvonů, svrchní tóny se ztrácejí, proto souzvuk pěti zvonů je asi nejlepší, přičemž je ovšem třeba dbát na to, aby se zvony houपालy ve správném rytmu tak, aby se navzájem nerušily a všechny byly slyšet.

Významné a především hodnotné zvony jsou pojmenovány. Kostelní zvony dostávají jména při svěcení. Svěcení provádí biskup před zavěšením zvonu na věž.

V době válečných konfliktů dochází k masovému zabavování (tedy rekvizice) zvonů. Tak k tomu docházelo i v českých zemích (ale i jinde po celém světě), zejména během obou světových válek, a to za účelem získání zvonového bronzu vždy stejného definovaného složení, původně do 19. stol. na výrobu kanónů a jiných zbraní, později jako materiál lodních hřídel a šroubů, kluzných ložisek a pro psychologické ochromení obyvatelstva obsazených území. Podle odhadů připravily válečné rekvizice Československo asi o dvě třetiny zvonového fondu.

Chybějící zvony byly na některých místech doplněny po dlouhých desetiletích a někde dodnes tyto zvony chybí.

Největší zvon v Česku je zvon Zikmund, který se nachází ve věži Svatovítské katedrály na Pražském hradě. Jeho hmotnost se nyní odhaduje na 13,5 tuny.

Použití zvonů je nejen ke svolávání k modlitbě, ale i k různým významným událostem ať radostným nebo neradostným.

Farní akce 2025

Farní kavárna – K posezení u kávy či čaje se budeme i nadále setkávat na faře v Brankovicích ve čtvrtek po mši svaté:

9. ledna, 6. února, 6. března, 3. dubna, 1. května, 5. června, 18. září, 16. října, 13. listopadu a 11. prosince 2025

Adorace a spolčo

Stejně jako v loňském roce se budeme scházet každý první pátek v měsíci.

Jubilejní rok 2025

Jubilejní neboli Svatý rok 2025 bude zahájen otevřením Svaté brány baziliky svatého Petra ve Vatikánu 24. prosince 2024 a ukončen uzavřením této brány 6. ledna 2026 o slavnosti Zjevení Páně.

Tradice Svatých roků vznikla v roce 1300 za papeže Bonifáce VIII. a má sloužit k oslavě Božího milosrdenství a k odpuštění dluhů a trestů za spáchané hříchy. Od roku 1450 se slaví pravidelně každých 25 let. Poslední řádné jubileum se konalo v roce 2000 za papeže Jana Pavla II. Papež však může vyhlásit při různých příležitostech také mimořádné jubileum. To se stalo např. v roce 2008, kdy papež Benedikt XVI. Vyhlásil rok sv. Pavla k 2000. výročí jeho narození. Současný papež vyhlásil mimořádný jubilejní rok 2015 tzv. Rok Božího milosrdenství k 5. výročí zakončení II. Vatikánského koncilu.

Letošní rok 2024 byl přípravným rokem modlitby. Papež František vyzval lidi z celého světa, aby se modlili více a vroucněji a svou opravdovou, hlubokou a procítěnou modlitbou přikryli zlo, jako velkou, rozprostřenou plachtou. Čím větší a pevnější příkrývka bude, tím větší bude šance zlo na světě zmírnit.

Logo Svatého roku 2025 představuje čtyři postavy, které označují lidstvo ze čtyř koutů světa. Jeden objímá druhého, aby naznačil solidaritu a bratrství, které musí národy spojit.

Postava na začátku řady se drží kříže, který je prodloužený v kotvu, symboly víry a naděje. Modrá vlna dole připomíná rozbouřené vody a naznačuje tak, že životní pouť není klidná.

Tedy víra nám dává naději, že společnou modlitbou za svět a za sebe navzájem můžeme překonat i velké překážky, taky zlo – pýchu, závist, nenávisť, sobectví, lži, pomluvy, pohrdání...

Vánoční svátost smíření

Na čtvrtou adventní neděli 22. 12. 2024 budou v Brankovicích zpovídat 3 kněží ve 14:00 až 14:45 hodin. V ostatních farnostech se bude zpovídat před anebo po bohoslužbách nebo také na osobní požádání.

Přehled vánočních bohoslužeb

4. neděle adventní (neděle 22. 12.)

- 8:15 Nové Hvězdlice
- 9:30 Chvalkovice
- 11:00 Brankovice

Štědrý den (úterý 24. 12.)

- 18:00 Nové Hvězdlice
- 20:00 Chvalkovice
- 22:00 Brankovice

Boží hod vánoční (středa 25. 12.)

- 8:15 Nové Hvězdlice
- 9:30 Chvalkovice
- 11:00 Brankovice

Sv. Štěpána (čtvrtek 26. 12.)

- 8:15 Nové Hvězdlice
- 9:30 Nemochovice
- 11:00 Brankovice

Slovo na závěr

Milé čtenářky a čtenáři, našeho zpravodaje, dovolte mně, abych Vám popřál krásné a požehnané svátky vánoční, aby i Vás upoutalo Světlo z Betléma od jesliček našeho Pána.

Do celého Jubilejního Svatého roku pevné zdraví, sílu překonávat těžkosti a odvážně odpouštět a přijímat druhé. Ať vám nechybí jistota dosavadních opor, které pomáhají člověku obyčejně a spokojeně žít. Za to i jiné Vaše úmysly se modlím.

Váš o. Miroslav

Svaté rodiny (neděle 29. 12.)

Obnova církevního manželského slibu

- 8:15 Nové Hvězdlice
- 9:30 Chvalkovice
- 11:15 Brankovice

Sv. Silvestra I. (úterý 31. 12.)

- 18:30 Brankovice

Matky Boží, Panny Marie (středa 1. 1.)

- 8:15 Nové Hvězdlice
- 9:30 Chvalkovice
- 11:00 Brankovice

Betlémské světlo bude k dispozici na Štědrý den:

- 9:00 fara Brankovice
- 9:30 kostel Nemochovice
- 9:50 kostel Chvalkovice
- 10:15 kostel Nové Hvězdlice
- 10:30 u p. Jana Kopečného Staré Hvězdlice

FAIN bezplatně vydávají pro vnitřní potřebu Římskokatolické farnosti Brankovice, Hvězdlice a Chvalkovice. Za obsah článku odpovídá autor. Příspěvky nejsou stylisticky upravovány. Názory autorů nemusí být totožné s názory redakce. Vychází cca 4krát ročně vlastním nákladem. Změna je vyhrazena.

Římskokatolická farnost Brankovice, Náměstí 109, 683 33 Brankovice

mobil: 734 796 983 | e-mail: brankovice@dieceze.cz | www.farnostbrankovice.cz